

Solvency II
ZROZUMIENIE PROCESU

Luty 2007

Spis treści

1. Wprowadzenie i cel niniejszego opracowania	3
2. Co to jest Solvency II?	3
3. Kim są najważniejsi uczestnicy debaty Solvency II	5
CEA a debata Solvency II	6
4. Na jakim etapie projektu Solvency II jesteśmy?	7
5. Jak przyłączyć się do debaty o Solvency II?	9
Ogólne ramy Solvency II	9
Filar I – Wymogi ilościowe	9
Filar II – Działania nadzorcze	10
6. Jakich kluczowych informacji dostarcza sektor ubezpieczeń	11
Cele europejskiego sektora ubezpieczeń w odniesieniu do Solvency II	
Proponowane przez CEA podejście do implementacji Solvency II	
Aneks 1: Inne aspekty Solvency II	13
Aneks 2: Stosowne strony internetowe	17

1. Wprowadzenie i cel niniejszego opracowania

Solvency II wywrze duży wpływ na europejski sektor ubezpieczeń i reasekuracji. Niniejsze opracowanie stanowi krótkie wprowadzenie do Solvency II dla osób, które są projektem zainteresowane lecz jeszcze nie wzięły udziału w debacie. W związku z tym opisuje ono kluczowe elementy Solvency II oraz dokonuje przeglądu ważnych uczestników debaty. Przedstawia także ramy czasowe oraz główne tematy dyskusji. Omawia również kluczową rolę odgrywaną w tej strategicznej debacie przez CEA, europejską federację ubezpieczeń i reasekuracji.

Niniejsze opracowanie stanowi uzupełnienie wcześniejszej publikacji CEA pt. „Solvency II – Przewodnik wprowadzający”, która dostępna jest na stronie internetowej CEA (www.cea.assur.org). Również ta publikacja mogłaby być pomocna dla czytelników „Często Zadawanych Pytań”, którzy nie są zaznajomieni z przebiegiem debaty o Solvency II.

2. Co to jest Solvency II?

Solvency II jest proponowanym nowym rozwiązaniem prawnym UE, które ma obowiązywać w odniesieniu do wymogów kapitałowych stawianych zakładom ubezpieczeń. Obecne ramy wypłacalności, Solvency I, zostały wprowadzone we wczesnych latach 70-tych i wyznaczały wymogi kapitałowe poprzez określenie prostych, ogólnych marginesów wypłacalności. Ich zamierzonym celem było stworzenie bufora absorbującego potencjalne ryzyka, jako działanie ochronne dla ubezpieczonych, lecz były one nadmiernie uproszczone i nie zawsze odzwierciedlały rzeczywiste ryzyka w danym portfelu działalności ubezpieczeniowej.

W niektórych przypadkach obowiązujące obecnie zasady mogą stać w konflikcie z praktyką dobrego zarządzania ryzykiem. Solvency II stanowi okazję do poprawienia tej regulacji dotyczącej ubezpieczeń oraz działań nadzorczych, poprzez wprowadzenie nowej regulacji uwzględniającej znaczne postępy w zakresie zarządzania ryzykiem w sektorze ubezpieczeń, jakie nastąpiły od lat 70-tych, opartej na ekonomicznej analizie ryzyk występujących w działalności zakładu Ubezpieczeń.

Solvency II opiera się na trzech „filarach”:

- Filar I, koncentruje się na wymogach ilościowych: określenie wartości aktywów, pasywów i kapitału
- Filar II, koncentruje się na działaniach nadzorczych: polega na dokonaniu jakościowego przeglądu procesów zarządzania ryzykiem wewnątrzzakładowym
- Filar III, dotyczy sprawozdawczości nadzorczej oraz upubliczniania przez zakłady ubezpieczeń informacji o finansowym lub innym charakterze.

Solvency II przebuduje finansowe regulacje w odniesieniu do zakładów ubezpieczeń w Unii Europejskiej

Sektor jest za podejściem ekonomicznym opartym na analizie ryzyk w odniesieniu do Solvency II

Sektor jest za podejściem ekonomicznym opartym na analizie ryzyk w odniesieniu do Solvency II. Wymaga to:

- Zgodnego z sytuacją rynkową oszacowania aktywów i pasywów. Aktywa i pasywa powinny być rejestrowane według ich wartości rynkowej. Jednakże dla pewnych składników aktywów i pasywów nie istnieje łatwo dostępny głęboki i płynny rynek. W takich przypadkach należy zastosować przybliżenia oraz techniki wyceny w powiązaniu z analizą rynkową. Ten sposób wyceny poprawi przejrzystość sektora ubezpieczeń i zapewni zharmonizowane zasady na obszarze całej UE;
- Pożyczany Poziom Kapitału (SCR), poziomu kapitału, który umożliwia zakładowi ubezpieczeń zaabsorbowanie znacznych nieprzewidzianych strat oraz który daje rozsądne zabezpieczenie ubezpieczonym i beneficjentom. Kiedy zakład ubezpieczeń nie spełnia wymogu SCR, wówczas będzie on zobowiązany do uzupełnienia kapitału do poziomu spełniającego warunek SCR, we właściwym czasie, w oparciu o konkretny i wykonalny harmonogram zatwierdzony przez nadzór;
- Minimalny Poziom Kapitału (MCR), odzwierciedla poziom kapitału, poniżej którego może nastąpić ostateczna interwencja nadzoru, np. zakaz sprzedaży polis firmy i zbycie istniejącego portfela bądź przekazanie portfela racjonalnie wybranej i wiarygodnej stronie trzeciej;
- Zmniejszanie i Dywersyfikacja Ryzyka, są uznawane za fundamentalne elementy działalności ubezpieczeniowej;
- Dla obliczenia wymogów kapitałowych firmy będą mogły skorzystać z opcji albo Podejścia Standardowego albo specyficznego dla firmy Modelu Ryzyka Wewnętrznego. Daje to zakładom ubezpieczeń – przy tworzeniu praktyk zarządzania ryzykiem – możliwość wyboru pomiędzy podejściem do oceny ryzyka opracowanym wewnątrz a podejściem standardowym. Zakłady decydujące się na zastosowanie modelu wewnętrznego muszą uzyskać akceptację ze strony organu nadzoru przed jego wykorzystaniem do obliczania wymogów kapitałowych.

3. Kim są najważniejsi uczestnicy debaty Solvency II?

Podejmowanie decyzji w zakresie tworzenia oraz implementacji nowej struktury Solvency II polega głównie na dochodzeniu do konsensusu. W debacie bierze udział znaczna liczba uczestników.

Komisja Europejska (EC) przygotowuje projekt prawa europejskiego w oparciu o konsultacje z CEIOPS, który dokonuje kompilacji szczegółowych analiz w ramach zapytań formułowanych przez Komisję Europejską.

Następnie Komisja Europejska opublikuje Dyrektywę Ramową Solvency II, która powinna zostać zatwierdzona przez Parlament Europejski oraz Radę Europejską. Będą tam wyszczególnione ogólne zasady oraz rezultaty, jakie powinny zostać osiągnięte w ramach Solvency II. Jest to „poziom 1” procesu Lamfalussy.

Po uzgodnieniu Dyrektywy Ramowej EIOPC – komitet składający się z krajowych ministrów finansów lub ich odpowiedników – przygotowuje tzw. działania implementacyjne polegające na sprecyzowaniu kroków, których podjęcie wymagane jest dla wprowadzenia w życie wymogów Dyrektywy. Są to działania „poziomu 2” w procesie Lamfalussy.

Bieżący nadzór nad zakładami ubezpieczeń będzie sprawowany przez krajowe organa nadzoru, które mogą przygotować powszechne wytyczne dotyczące stosowania standardów sformułowanych na poziomie 1 i na poziomie 2. Wytyczne te opracowuje komitet nadzorów zwany CEIOPS. Jest to „poziom 3” procesu Lamfalussy.

Po implementacji dyrektywy Solvency II Komisja Europejska zapewni wprowadzenie jej w krajach członkowskich, co stanowi „poziom 4” procesu.

Debata Solvency II angażuje wielu uczestników

TABELA 1 | Solvency II – proces Lamfalussy

	Co to jest?	Co obejmuje?	Kto opracowuje?	Kto decyduje?
Poziom 1	Dyrektywa Solvency II	Ogólne zasady ramowe	Komisja Europejska	Parlament Europejski (EP) Rada Europejska
Poziom 2	Procedury implementacji	Szczegółowe procedury implementacji	Komisja Europejska	EIOPC z opcją odwoławczą EP i Rady*
Poziom 3	Standardy nadzoru	Wytyczne zwiększające konwergencję nadzorów	CEIOPS	CEIOPS
Poziom 4	Ocena	Monitorowanie zgodności i wdrażania	Komisja Europejska	Komisja Europejska

* Parlament Europejski oraz Rada mogą zgłaszać sprzeciw wobec projektów procedur proponowanych przez Komisję oraz zatwierdzonych przez EIOPC na podstawie liczby kryteriów

Sektor uczestniczy
w debacie o Solvency II
poprzez różne ciała,
łącznie z CEA

Europejski sektor ubezpieczeń i reasekuracji zaangażowany jest w Projekt Solvency II poprzez szereg organizacji przedstawicielskich na poziomie UE, takich jak:

CEA	reprezentant europejskiego sektora ubezpieczeń i reasekuracji poprzez krajowe stowarzyszenia ubezpieczeniowe w każdym spośród europejskich krajów członkowskich UE i w 8 innych
AISAM / ACME	reprezentanci towarzystw ubezpieczeń wzajemnych oraz ubezpieczeń spółdzielczych na bazie globalnej
ICISA	reprezentant europejskich ubezpieczycieli kredytów
CRO Forum	reprezentant 14 dużych grup ubezpieczeniowych, koncentrujący się na zarządzaniu ryzykiem
CFO Forum	reprezentant 20 dużych europejskich grup ubezpieczeniowych, koncentrujący się na sprawozdawczości finansowej
Groupe Consultatif	stowarzyszenie zawodowe aktuariuszy w Europie

CEA a debata o Solvency II

CEA wraz z innymi organizacjami sektorowymi prowadzi prace nad projektem Solvency II. CEA wspiera zadania programu Solvency II polegające na dogłębnym podejściu do kwestii ekonomicznych w oparciu o analizę ryzyk. Tworząc konsensus w ramach sektora CEA opracowało spójne podejście do kwestii ekonomicznych w oparciu o ryzyko w odniesieniu do wielu spraw poruszanych podczas przygotowywania Dyrektywy Ramowej i przedstawiło wyniki swojej pracy kluczowym uczestnikom takim jak: Komisja Europejska, EIOPS i CEIOPS. Grupa Sterująca Solvency II powołana przez CEA współpracuje w sposób ciągły z innymi organizacjami sektora. CEA posiada także mocne więzi z sektorem ubezpieczeń poprzez swoje krajowe stowarzyszenia członkowskie w różnych krajach członkowskich UE.

CEA = Europejski Komitet Ubezpieczeń

AISAM = Międzynarodowe Stowarzyszenie Zakładów Ubezpieczeń Wzajemnych

ACME = Stowarzyszenie Europejskich Zakładów Ubezpieczeń Wzajemnych i Spółdzielczych

ICISA = Międzynarodowe Stowarzyszenie Ubezpieczeń Kredytowych i Zabezpieczeń

CRO = Forum Kierowników Zarządzania Ryzykiem. Większość firm reprezentowanych jest także w Forum CFO

CFO = Forum Kierowników Finansowych. Forum CFO koncentruje się przeważnie na wymaganiach w zakresie sprawozdawczości finansowej, a to powiązane jest z Solvency II

Groupe Consultatif = Europejska Aktuarialna Grupa Konsultacyjna

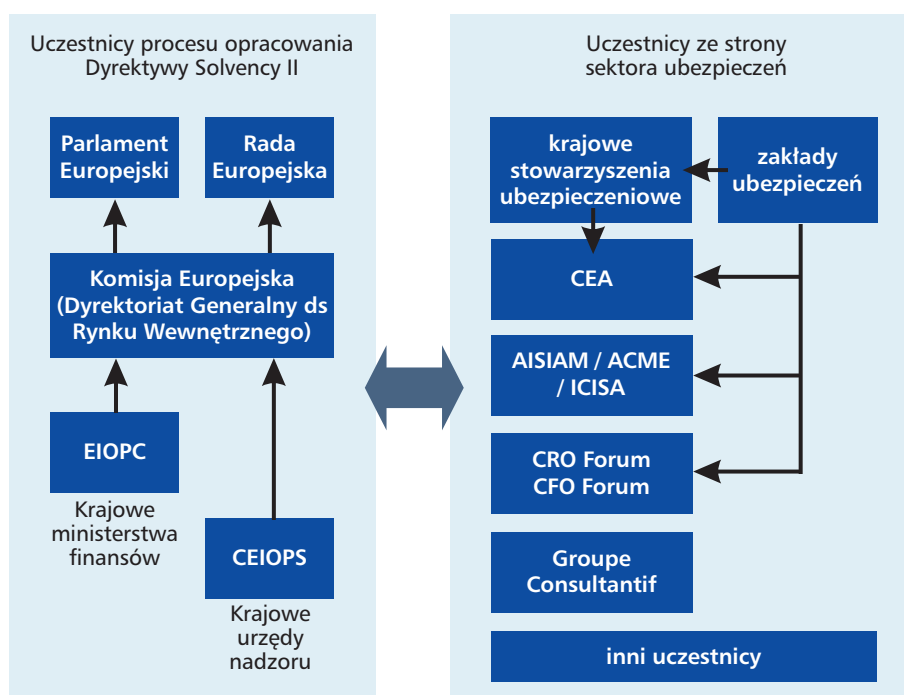
4. Na jakim etapie projektu Solvency II jesteście?

Pierwsze przygotowania do Solvency II rozpoczęły się w roku 2002. Proponowana dyrektywa ramowa Solvency II będzie dostępna do dyskusji w Parlamencie Europejskim i Radzie Europejskiej w lecie 2007. Ponieważ dyrektywa ramowa Solvency II będzie stosunkowo wysokiej rangi przeto prawdopodobnie zostanie dalej uszczegółowiona przez CEIOPS w odniesieniu do takich elementów jak ostateczny komplet wzorów i wymagań. W rezultacie tego wszystkie elementy regulacji Solvency II będą dostępne po upływie pewnego okresu czasu. Rysunek 2 przedstawia terminarz projektu Solvency II.

Podczas przygotowania propozycji dyrektywy ramowej Komisja Europejska regularnie kierowała zapytania do CEIOPS o opinie w określonych kwestiach. W trakcie opracowania swoich odpowiedzi CEIOPS konsultuje swe stanowisko z sektorem ubezpieczeń za pomocą opracowań konsultacyjnych oraz debat publicznych. Na prezentowane przez CEIOPS stanowisko sektor odpowiada częściowo jednomyślnie poprzez takie instytucje jak CEA, którego celem jest przedstawienie jasnych i skoordynowanych opinii.

Debata o Solvency II rozpoczęła się w roku 2003

Organ nadzoru konsultuje sektor poprzez dokumenty konsultacyjne i przesłuchania

RYSUNEK 1 | Uczestnicy Solvency II

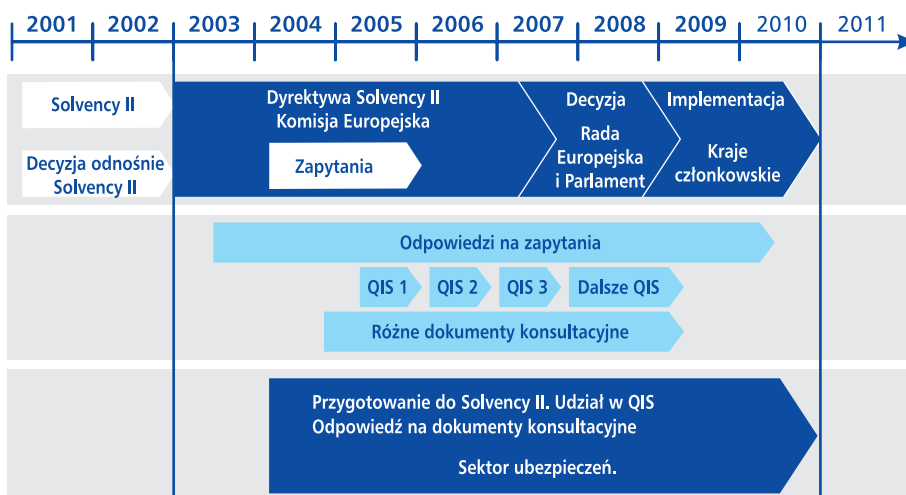
W ramach przygotowań do Solvency II CEIOPS przeprowadził szereg analiz wpływu ilościowego (QIS) celem zbadania wpływu propozycji na poziomie firmy oraz sektora. Zakłady uczestniczące w QIS wypełniają obszernie arkusze w EXCEL. QIS 1 rozpoczęto w listopadzie 2005. Koncentrował się on na wycenie rezerw technicznych. QIS 2 miał miejsce w lecie 2006, jego celem było przeanalizowanie wyceny rezerw technicznych oraz potencjalnego, standardowego podejścia do wymogów kapi-

Zakłady uczestniczą w QIS celem przeanalizowania wpływu propozycji

Dyrektywa ramowa
Solvency II dostępna będzie
w lecie 2007

tałowych. QIS 3 poświęcony kompleksowej analizie projektu Solvency II planowany jest na wiosnę 2007. Z biegiem czasu udział zakładów w różnych QIS zwiększył się, co jest efektem wzmożonego zaangażowania uczestników sektora, gdy projekt Solvency II zbliża się do daty swojej implementacji. W przyszłości może zostać zlecone dodatkowe QIS.

Według stanu na luty 2007 dyrektywa ramowa Solvency II znajduje się w fazie projektowania. Jest ona oparta na różnych odpowiedziach na zapytania oraz konsultacje, które miały miejsce w okresie 2004-2006. Jednocześnie prowadzone przez CEIOPS QIS-y dały pogląd na potencjalne efekty w aspekcie nowych ram wypłacalności. Po publikacji projektu dyrektywy Solvency II w lecie 2007 rozpoczęty zostanie proces podejmowania decyzji politycznej w Parlamencie Europejskim oraz w Europejskiej Radzie Ministrów.

RYSUNEK 2 | Ramy czasowe i perspektywy

5. Jak przyłączyć się do debaty o Solvency II?

Szereg spraw poruszonych w debacie o Solvency II spowodowało obszernie dyskusje. Chociaż z jednej strony wszystkie sprawy są ważne dla zapewnienia podejścia ekonomicznego w oparciu o analizę ryzyk, to opracowania wymienione poniżej stanowią najważniejsze źródła poznania fundamentalnych elementów debaty o Solvency II. Opracowania te można znaleźć nieodpłatnie na stronie internetowej CEA (www.cea.assur.org), a więcej informacji na ich temat podano w aneksie 1. W aneksie 2 podano szereg potencjalnie interesujących stron internetowych.

Opracowania CEA mogłyby dostarczyć pożytecznego przeglądu odpowiednich dyskusji, których ostatecznym celem byłoby uzyskanie podejścia ekonomicznego w oparciu o ryzyko

Ogólna struktura Solvency II

Toczy się naturalna debata dotycząca potencjalnych konsekwencji Solvency II dla sektora jako całości oraz dla indywidualnych zakładów. CEA wykonało ankietowe badanie w celu oceny konsekwencji Solvency II dla sektora obejmującego takie aspekty jak ustalanie cen i reasekuracja. Analizę tę zatytułowaną „Analiza CEA wpływu Solvency II na sektor” wykonano w 2006. Główny wniosek jest taki, że proces Solvency II według podejścia ekonomicznego w oparciu o analizę ryzyk stanowi sposobność do dostosowania regulacji do wewnętrznych praktyk zarządzania ryzykiem stosowanych przez zakłady.

Dokument zatytułowany „Ocena wpływu Solvency II na średni poziom kapitału” (16 października 2006) bada w jaki sposób indywidualne zakłady mogłyby analizować wpływ Solvency II na kapitalizację firmy. Opisuje on, iż ważnym jest, aby do oceny wpływu przyjęte zostało podejście holistyczne.

Filar I – wymogi ilościowe

Sektor prezentuje opinię, iż należy stosować spójne, oparte o ekonomiczną analizę ryzyk, podejście do aktywów, pasywów i innych elementów kapitałowych. Jest to opisane we wspólnym opracowaniu Forum CRO i CEA pt. „Rozwiązania najważniejszych kwestii Solvency II” (17 lutego 2006). Opisuje ono także zasady wyceny w oparciu o kryteria rynkowe oraz metodologię określania SCR.

Szacowanie rezerw technicznych stanowi inny ważny obszar dyskusji. Solvency II zmierza do wypracowania ekonomicznego podejścia w oparciu o rynkową wycenę w odniesieniu do rezerw technicznych. Implikuje to fakt, że wartość pasywów jest wystarczająca do pokrycia spodziewanych, przyszłych wypłat odszkodowań. Jako alternatywę do podejścia procentowego CEIOPS sektor zaproponował metodologię szacowania zwaną „Podejściem w oparciu o koszty kapitałowe”. Jest to bliżej opisane w opracowaniu „Dokument CEA dotyczący kosztów kapitałowych” (12 kwietnia 2006).

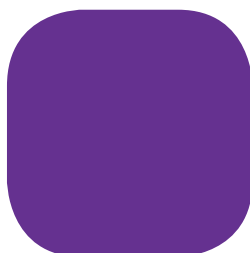
QIS2 koncentrował się na podejściu standardowym. Dyskusja obejmowała 2 elementy, tzn. obszary dotyczące struktury i konstrukcji analizy

QIS2 oraz obszary dotyczące kalibracji wzorów (formuł). Kalibracja dotyczy procesu dokładnego dostrajania parametrów celem uzyskania poprawnego wyniku. CEIOPS stwierdził, że QIS2 obejmował tylko wstępną kalibrację. Dlatego też „Wstępny odzew CEA na QIS2” (16 października 2006) stanowi ciekawe opracowanie do przeczytania dla osób zainteresowanych strukturą i konstrukcją QIS2.

Filar II – działania nadzoru

Proces działań nadzorczych Filaru II stanowi ważny element całości procesu. „Zasady filara II oraz komentarze CEA dotyczące filara II CEA” (15 września 2006) mogły by być przydatne dla osób zainteresowanych opiniami sektora w odniesieniu zarówno do ogólnych zasad dla filara II oraz szczegółowych komentarzy na temat opracowania konsultacyjnego nr 13 CEIOPS, które koncentruje się na filarze II.

Niezależnie od wymogów kapitałowych (tzn. SCR i MCR) organy nadzoru powinny być upoważnione do interwencji w momencie, gdy zakład ubezpieczeń stoi w obliczu kryzysu, który mógłby dotknąć ubezpieczonych. „Dokument roboczy CEA dotyczący MCR oraz proponowanych poziomów interwencji” (16 października 2006) opisuje opinie sektora odnośnie sposobu w jaki organy nadzoru powinny interweniować w sytuacji, gdy dostępny kapitał zakładu spadnie poniżej wartości SCR.

6. Kluczowe przesłania przekazane przez sektor

Sektor przekazał 10 kluczowych przesłań w odniesieniu do Solvency II. Oto one:

Cele europejskiego sektora ubezpieczeń w zakresie Solvency II

1. Dostosowanie wymogów kapitałowych do ryzyk podejmowanych przez zakład ubezpieczeń.
2. Utrzymanie silnej i efektywnej ochrony ubezpieczonych przy jednoczesnej optymalnej alokacji kapitału.
3. Opracowanie proporcjonalnego, opartego o ryzyko, podejścia do kwestii nadzoru z zapewnieniem takiego samego sposobu traktowania małych i dużych zakładów oraz grup transgranicznych.
4. Zachęcanie ubezpieczycieli do przyjmowania bardziej zaawansowanych narzędzi w zakresie monitorowania ryzyka oraz zarządzania ryzykiem – mogłoby to obejmować opracowanie pełnych lub częściowych wewnętrznych modeli kapitałowych oraz rozpowszechnienie narzędzi zmniejszania i przenoszenia ryzyk.
5. Uzyskanie zharmonizowanego podejścia do kwestii nadzoru na wszystkich rynkach UE – pomogłoby to w zapewnieniu jednakowych reguł gry dla wszystkich ubezpieczycieli i powinno stanowić powszechny standard ochrony dla wszystkich konsumentów, bez względu na formę prawną, wielkość i usytuowanie siedziby ubezpieczyciela.
6. Zwiększenie konkurencji na obszarze rynków UE oraz globalnej konkurencyjności ubezpieczycieli działających w UE – zmniejszając lub usuwając niepotrzebne ograniczenia regulacyjne i ustanawiając spójne podejście w oparciu o „wiodącego nadzorcę” dla grup ogólnoeuropejskich. Zapewni to większy wybór i lepsze warunki umowy dla konsumentów UE, a także umożliwi ubezpieczycielom działającym w UE konkurowanie w bardziej efektywny sposób na globalnych rynkach ubezpieczeń, zgodnie z linią działania nakreśloną przez Strategię Lizbońską.

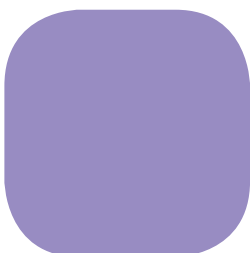
10 kluczowych przesłań ubezpieczycieli w odniesieniu do Solvency II

Proponowane przez nas podejście do implementacji Solvency II

7. Uważamy, że Solvency II musi być budowana według podejścia opartego na analizie ryzyk, jeżeli powyższe cele mają zostać osiągnięte. Aktywa i pasywa, łącznie z tymi obejmującymi opcje i gwarancje, muszą być mierzone i szacowane w sposób jak najbardziej zbliżony do ich rzeczywistej wartości ekonomicznej i w zgodzie z wartościami podanymi w dokumentacji księgowej. Wymagany Poziom Kapitału (SCR) musi posiadać wysoki przedział ufności, aby ubezpieczyciele mogli dopełnić swoich zobowiązań nawet w niekorzystnych okolicznościach.
8. Solvency II powinna wprowadzić holistyczne podejście do ochrony ubezpieczonego: pomiar ryzyka przez firmę w Filarze I, jakościowe

sprawdzenie przez nadzór w Filarze II oraz optymalna informacja dla rynku oraz innych uczestników zwiększająca dyscyplinę ekonomiczną w Filarze 3.

9. Filary 2 jest fundamentem procesu zbliżającego do siebie sektor ubezpieczeń i organ nadzoru: Solvency II stanowi wyzwanie dla obu stron, które będą musiały konstruktywnie współpracować jako strony procesu nadzoru i rozwinąć potrzebne procedury zapewniające efektywne działanie procesu w zakresie oceny i stymulowania solidnej kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem. To jakościowe sprawdzenie oraz wszelkie zaproponowane działania naprawcze powinny zostać wdrożone w sposób spójny na skalę zakładów, jurysdykcji i w stosownym czasie.
10. Solvency II powinien odzwierciedlać sposób, w jaki firmy są zarządzane obecnie i jak będzie to czynione w przyszłości. W systemie wypłacalności opartym całkowicie o ryzyko szczególną uwagę należy poświęcić działaniom podejmowanym w kierunku zmniejszania i przenoszenia ryzyk, przy pełnym rozpoznaniu skutków dywersyfikacji.

ANEKS 1: Inne aspekty Solvency II

CEA wydała serię publikacji obejmujących szeroki zakres aspektów Solvency II. Oczywiście ważne jest aby zauważyć, że komentarze w niniejszym dokumencie powinny być rozważane w kontekście innych publikacji CEA, gdyż stanowią one spójny pakiet. Wszystkie opracowania CEA dotyczące Solvency II można znaleźć w folderze Solvency II na stronie internetowej CEA (www.cea.assur.org). Najważniejsze z nich to:

- **Solvency II: kwestie strukturalne** (1 marca 2005)
W dokumencie tym wymieniony jest szereg kwestii strukturalnych zidentyfikowanych we wczesnej fazie projektu Solvency II. Obejmuje on obszary takie jak: szacowanie możliwego do zaakceptowania poziomu kapitału, rolę MCR oraz SCR, zrozumienie niepotrzebnie konserwatywnych zasad kapitałowych, niezamierzone konsekwencje, równowaga pomiędzy podejściem w oparciu o prosty standard lub bardziej wyrafionwane modele wewnętrzne, zmniejszenie ryzyka, rola rządu oraz problemy grup kapitałowych.
- **Solvency II – bloki strukturalne dla projektu Solvency II** (18 maja 2005)
Ten dokument roboczy CEA wprowadza 9 ważnych bloków strukturalnych dla Solvency II. Bloki te obejmują (1) podejście w oparciu o całkowity bilans; (2) ocenę odpowiedzialności; (3) wzajemną zależność pomiędzy środkami ostrożności, całkowitym, wymaganym kapitałem a SCR; (4) typologię oceny wypłacalności; (5) pomiar ryzyka a perspektywą czasową; (6) klasyfikacją ryzyk; (7) agregacją ryzyk; (8) zmniejszaniem ryzyka oraz (9) grupy kapitałowe.
- **Komentarze CEA dotyczące projektu odpowiedzi CEIOPS na „Pierwszą Falę” zapytań** (1 czerwca 2005)
Dokument ten przedstawia komentarze CEA dotyczące projektów odpowiedzi CEIOPS na „Pierwszą Falę” zapytań.
- **Komentarze CEA dotyczące projektu odpowiedzi na „Drugą Falę” zapytań** (30 września 2005)
Dokument ten przedstawia komentarze CEA dotyczące projektów odpowiedzi CEIOPS na „Drugą Falę” zapytań.
- **Komentarze CEA dotyczące projektu odpowiedzi na „Trzecią Falę” zapytań** (9 lutego 2006)
Dokument ten przedstawia komentarze CEA dotyczące projektów odpowiedzi CEIOPS na „Trzecią Falę” zapytań.
- **Rozwiązania dotyczące najważniejszych kwestii Solvency II – przedłożone wspólnie przez Forum CRO oraz CEA** (17 lutego 2006).
Dokument ten identyfikuje kwestie o najwyższym priorytecie dla Solvency II i podaje rozwiązanie dla tych kwestii. Koncentruje się on szczególnie na zasadach ekonomicznego podejścia w oparciu o analizę ryzyk, rozwiązania oczekiwanego przez sektor i obejmuje takie

czynniki jak: szacowanie pasywów zgodnie z ich rynkową wyceną oraz określenie SCR.

- **Dokument roboczy CEA dotyczący standardowego podejścia do obliczania wysokości kapitału wymaganego dla zapewnienia wypłacalności** (22 marca 2006).

Celem tego dokumentu jest opisanie potencjalnych różnic pomiędzy podejściem ekonomicznym prezentowanym przez CEA, a podejściem CEIOPS, przy jednoczesnym naświetleniu najważniejszych kwestii. Wyjaśnia on także powody dla których CEA uważa, że podejście w oparciu o obliczanie kosztu kapitału jest konsekwentne i spójne z ekonomicznym podejściem opartym na analizie ryzyk. Wreszcie pokazuje on w praktyce w jaki sposób podejście w oparciu o koszt kapitału może być w prosty sposób zastosowane w ramach podejścia standardowego, tak jak ma to miejsce w „Europejskim Podejściu Standardowym” opracowanym przez CEA. Zamieszczono w nim także konkretny przykład „Europejskiego Podejścia Standardowego”.

- **Dokument CEA dotyczący kosztów kapitałowych** (21 kwietnia 2006).

Dokument ten wyjaśnia podejście w oparciu o koszt kapitału i pokazuje w praktyce jak podejście w oparciu o koszt kapitału może być zastosowane w prosty sposób w ramach podejścia standardowego takiego jak „Europejskie Podejście Standardowe” opracowanego przez CEA.

- **Informacja CEA o studium wpływu ilościowego 2** (15 maja 2006).

Dokument ten podaje objaśnienia w kontekście QIS2 oraz zastosowania QIS2 dla krajowych stowarzyszeń ubezpieczycieli oraz dla zakładów. Obejmuje on także niektóre zasadnicze kwestie, ważne dla sektora. Ponieważ celem CEA jest udzielenie wsparcia dla sektora uczestniczącego w QIS2, dokument opisuje także sposoby wspomnienia przez CEA zakładów uczestniczących w QIS2.

- **Solvency II – wprowadzenie** (czerwiec 2006).

Dokument ten stanowi szczegółowy przegląd struktury Solvency II, łącznie z wyjaśnieniem potrzeby jego wprowadzenia. Rozważa on wpływ Solvency II na organy nadzoru, sektor ubezpieczeń oraz ubezpieczonych.

- **Zasady filaru II CEA oraz komentarze do opracowania konsultacyjnego nr 13** (15 września 2006).

Opracowanie to jest odpowiedzią na opracowanie konsultacyjne CEIOPS nr 13, które koncentruje się na filarze II projektu Solvency II. Odpowiedź CEA na CP13 składa się z dziesięciu kluczowych zasad oraz szczegółowych komentarzy dotyczących propozycji CEIOPS. Kluczowe zasady dotyczą implementacji pomiaru ryzyka oraz procesu zarządzania i nadzoru.

- **Komentarze CEA dotyczące opracowania konsultacyjnego nr 14 CEIOPS** (15 września 2006).

Opracowanie to jest odpowiedzią na opracowanie konsultacyjne CEIO-PS 14, które koncentruje się na zagadnieniach grup kapitałowych. Odpowiedź CEA na CP 14 podkreśla znaczenie nadzoru grupowego dla grup ubezpieczeniowych oraz akcentuje istnienie dywersyfikacji grupowej. Uznaje także za kwestię pilną opracowanie proporcjonalnego i zharmonizowanego podejścia do nadzoru kraju trzeciego.

- **Odzew na opracowanie konsultacyjne 14 CEIOPS – przedłożone wspólnie przez forum CRO i CEA (22 września 2006).**

Niezależnie od odpowiedzi CEA na CP 14 również to opracowanie przedłożone wspólnie przez Forum CRO i CEA. Dokument konsultacyjny nr 14 dotyczy problemów grup kapitałowych. Podkreśla on znaczenie nadzoru nad grupami i po raz kolejny powtarza, iż kluczowym zagadnieniem jest określenie roli jaką odgrywać będzie tzw. Wiodący Nadzorca.

- **Ocena wpływu Solwency II na średni poziom kapitału (16 października 2006).**

Dokument ten pomaga uczestnikom w dokonaniu porównania pomiędzy aktualną sytuacją kapitałową (w ramach Solwency I) a przyszłą sytuacją, jaką mamy nadzieję osiągnąć z pomocą Solwency II. Jest to szczególnie użyteczne, gdyż w ramach Solwency II zarówno kapitał dostępny jak i kapitał wymagany ulegną prawdopodobnie zmianie. Opracowanie wyjaśnia, że ogólnie sektor nie będzie niedokapitalizowany.

- **Wstępny odzew CEA na QIS 2 (16 października 2006).**

Opracowanie to stanowi wstępną odpowiedź na QIS 2 przed opublikowaniem przez CROPS raportu QIS2. Podnosi ono niektóre kluczowe uwagi CEA związane z procesem QIS2 jak również sprawy związane ze strukturą i konstrukcją standardowego podejścia, co może zostać uwzględnione w przyszłych QIS-ach. Opracowanie to opiera się na pracy wykonanej w ramach „dokumentu roboczego CEA dotyczącego standardowego podejścia do obliczania wymaganego kapitału wypłacalności” (22 marca 2006).

- **Opracowanie robocze CEA dotyczące MCR oraz proponowanych poziomów interwencji (16 października 2006)**

Struktura Solwency II obejmuje dwa wymogi kapitałowe (SCR oraz MCR). Opracowanie to wysuwa propozycję metodologii określania MCR jako procentu SCR. Wysuwa ono także sugestie w jaki sposób wypracować ramy działań nadzoru poprzez tzw. „drabinę interwencji” – poziomy interwencji dla firm, których sytuacja kapitałowa mieściłaby się w zakresie pomiędzy SCR i MCR.

- **Opracowanie robocze CEA dotyczące miar ryzyka VaR i TailVaR (27 października 2006).**

Opracowanie to wyjaśnia różnicę pomiędzy miarami ryzyka VaR a Tail-Var, w związku z toczącą się dyskusją odnośnie wyboru preferowanej

metody. Po przeanalizowaniu obu miar ryzyka opracowanie wyjaśnia, iż preferencją dla sektora powinna być miara VaR.

- **Słowniczek Solvency II** (27 listopada 2006).
Opracowanie to obejmuje przegląd ważnych terminów i definicji występujących w debacie Solvency II. Jest to wspólne wydanie Aktuariatnej Grupy Konsultacyjnej oraz CEA.
- **Odpowiedź CEA na opracowania konsultacyjne CEIOPS 15-19** (12 stycznia 2007)
Opracowanie to jest odpowiedzią na dokumenty konsultacyjne CEIOPS nr 15-19. Tematy CP obejmują różne elementy przyszłego reżimu Solvency II.
- **Odpowiedź CEA na opracowanie konsultacyjne CEIOPS 20** (19 stycznia 2007).
Opracowanie to jest odpowiedzią na dokument konsultacyjny CEIOPS 20. Tematy poruszone w CP 20 obejmują w szczególności Filar I projektu Solvency II. CEA wydała kluczowy dokument informacyjny obejmujący szczegółowe komentarze do CP 20 w osobnym opracowaniu.
- **Opracowanie robocze CEA dotyczące kompleksowego podejścia bilansowego** (11 stycznia 2007).
Opracowanie to zajmuje się podejściem do Solvency II w oparciu o kompleksowe podejście bilansowe. Obejmuje ono kluczowe aspekty, takie jak odniesienie różnych elementów bilansu do dostępnego kapitału; traktowanie przyszłych świadczeń uznaniowych w ramach podejścia ekonomicznego; sposób traktowania aktywów stanowiących wolną nadwyżkę z uwzględnieniem ryzyka rynkowego.

Aneks 2. ODPOWIEDNIE STRONY INTERNETOWE

Niektóre organizacje związane z sektorem ubezpieczeń opublikowały interesujące informacje dotyczące Solvency II na swoich stronach internetowych. Przykłady podano poniżej:

Komisja Europejska

http://ec.europa.eu/internal_market/insurance/solvency2/index_en.htm

EIOPC

http://ec.europa.eu/internal_market/insurance/committee_en.htm

CEIOPS

<http://www.ceiops.org>

CEA

<http://www.cea.assur.org>

Linki do stron krajowych stowarzyszeń ubezpieczycieli można znaleźć na stronie internetowej CEA, kliknąc „Members”

Forum CRO

<http://www.croforum.org>

Grupa Konsultacyjna

<http://www.gcactuaries.org>

Wspólna strona AISAM/ACME

<http://www.insurance-mutuals.org>

ICISA

<http://www.icisa.org>

Polska Izba Ubezpieczeń a projekt Solvency II

Polska Izba Ubezpieczeń, rozumiejąc znaczenie projektu Solvency II dla przyszłego funkcjonowania sektora ubezpieczeń w Polsce jak i całej Europie, od kilku już lat bierze czynny udział w pracach Solvency II Steering Group działającej w ramach Komisji Ekonomiczno-Finansowej Europejskiego Komitetu Ubezpieczeń. Steering Group skupia delegatów z poszczególnych krajów członkowskich CEA i jest forum służącym wypracowaniu wspólnego stanowiska sektora ubezpieczeń w stosunku do prac i propozycji zgłaszanych przez Komisję Europejską w procesie powstawania Dyrektywy Solvency II. Jednocześnie przedstawiane jest jednolite stanowisko w odniesieniu do komentarzy i sugestii CEIOPS skierowanych do Komisji Europejskiej, a przedstawiających proponowane przez nadzór rozwiązania.

Na niwie krajowej PIU ściśle współpracuje z Ministerstwem Finansów i KNF, poprzez Grupę Roboczą ds. Solvency II działającą w ramach Komisji Ekonomiczno-Finansowej Polskiej Izby Ubezpieczeń. Podejmowane są wspólne działania zmierzające do propagowania powstającej Dyrektywy, konsultowaniu i ujednocnianiu stanowisk w/w instytucji na forum międzynarodowym.

W celu jak najlepszego poinformowania swych członków o zaawansowaniu prac nad Dyrektywą Solvency II, PIU od trzech lat organizuje seminaria z udziałem przedstawicieli organizacji międzynarodowych biorących udział w powstawaniu Dyrektywy, firm konsultingowych (Tillinghast), krajowych federacji ubezpieczycieli (GDV), oraz innych uczestników procesu. W roku 2007 seminarium odbędzie się 20 marca w Warszawie, a jego tematyka poświęcona będzie rozwojowi projektu Solvency II, planom działania na przyszłość, Dyrektywie Ramowej i QIS3. Prelegenci to członkowie CRO Forum, CEA, Komisji Nadzoru Finansowego oraz Departamentu Rozwoju Instytucji Finansowych Ministerstwa Finansów.

CEA

CEA jest federacją sektorów ubezpieczeń i reasekuracji. 33 narodowe stowarzyszenia członkowskie CEA reprezentują ponad 5000 firm ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych. Ubezpieczenia wnoszą znaczny wkład do wzrostu i rozwoju gospodarczego Europy. Europejscy ubezpieczyciele generują przychód składki sięgający 970 mld euro, zatrudniają ponad milion osób oraz inwestują w gospodarkę ponad 6,300 mld euro.

www.cea.assur.org

Publikacja CEA zat.: „Solvency II Understanding the Process” jest dostępna bezpłatnie na stronie internetowej CEA, www.cea.assur.org.

Pytania, komentarze i sugestie związane z niniejszą publikacją należy kierować pod adres: ecofin@cea.assur.org

© CEA
Bruksela, luty 2007
Wszelkie prawa zastrzeżone

Cała treść publikacji CEA objęta jest prawami autorskimi i wszelkie doń prawa są zastrzeżone. Niniejsze informacje mogą zostać wykorzystane do celów prywatnych i wewnętrznych pod warunkiem, że respektowane będą prawa autorskie czy też zastrzeżenia własności.

Odtwarzanie częściowe lub wykorzystanie dla celów publicznych dozwolone jest tylko pod warunkiem umieszczenia adnotacji źródłowej o treści: „CEA (2007), Solvency II: Understanding the process”. Rozsyłanie kopii grzecznościowych mile widziane. Zabrania się reprodukcji całości publikacji bez uprzedniej autoryzacji ze strony CEA.

Dokonano wszelkich starań aby zapewnić poprawność informacji zamieszczonych w niniejszej publikacji. Jednak w żadnym przypadku CEA nie ponosi odpowiedzialności z tytułu jakichkolwiek strat czy szkód powstałych w związku z wykorzystaniem tych informacji.

Niniejsze opracowanie zostało pierwotnie opublikowane przez CEA w języku angielskim.
Polska wersja została przygotowana i wydana przez Polską Izbę Ubezpieczeń.

ul. Wspólna 47/49
00-684 Warszawa
tel.: +48 (22) 42 05 105
fax: +48 (22) 42 05 107

BRUSSELS OFFICE
Square de Meeûs, 29
B-1000 BRUSSELS
Tel.: +32 2 547 58 11
Fax : +32 2 547 58 19